

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

22 januari 2003

ONTWERP VAN DECREET

**houdende instemming met het facultatief protocol inzake de verkoop van kinderen,
kinderprostitutie en kinderpornografie bij het verdrag inzake de rechten van het kind,
opgemaakt in New York op 25 mei 2000**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden
uitgebracht door de heer Frans Ramon**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Luc Van den Brande.

Vaste leden :

de heren Freddy Sarens, Walter Vandenbossche, Luc Van den Brande, Johan Weys ;

de heren Louis Bril, Peter Gysbrechts, André Moreau, Stefaan Platteau ;

de heren Karim Van Overmeire, Christian Verougstraete, Miel Verrijken ;

de heren Peter De Ridder, Patrick Hostekint ;

de heer Frans Ramon ;

de heer Etienne Van Vaerenbergh.

Plaatsvervangers :

mevrouw Brigitte Grouwels, de heer Erik Matthijs, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heer Jef Van Looy ;

de heren Julien Demeulenaere, Didier Ramoudt, Marc van den Abeelen, Paul Wille ;

mevrouw Hilde De Lobel, de heren Pieter Huybrechts, Luk Van Nieuwenhuysen ;

de heren Marcel Logist, Jacques Timmermans ;

de heer Eloi Glorieux ;

de heer Jan Roegiers.

Zie :

1305 (2001-2002)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

DAMES EN HEREN,

Op 14 januari 2003 vond in de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden de bespreking plaats van het ontwerp van decreet houdende instemming met het facultatief protocol inzake de verkoop van kinderen, kinderprostitutie en kinderpornografie bij het verdrag inzake de rechten van het kind, opgemaakt in New York op 25 mei 2000. Het voorzitterschap werd waargenomen door de heer Johan Weyts.

I. Inleidende toelichting door mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking

– Algemene situering

Op de algemene vergadering van 25 mei 2000 van de Verenigde Naties werden twee facultatieve protocollen bij het verdrag inzake de rechten van het kind, aangenomen. Het eerste facultatief protocol betreft de verkoop van kinderen, kinderprostitutie en kinderpornografie, het tweede betreft kinderen in gewapende conflicten.

Het facultatief protocol over de betrokkenheid van kinderen in gewapende conflicten behoort tot de uitsluitende bevoegdheid van de federale overheid. Er werd onmiddellijk werk gemaakt van de goedkeuring en ratificatie van het protocol door de federale overheid ; het werd zowel door de Kamer van Volksvertegenwoordigers als door de Senaat aangenomen (wet van 29 april 2002 houdende instemming met het Facultatief Protocol bij het Verdrag inzake de rechten van het kind, inzake kinderen in gewapend conflict, aangenomen te New York op 25 mei 2000).

Het ontwerp van decreet houdende instemming met het facultatief protocol inzake de verkoop van kinderen, kinderprostitutie en kinderpornografie werd door de Vlaamse regering goedgekeurd op 21 juni 2002.

Het facultatief protocol inzake de verkoop van kinderen, kinderprostitutie en kinderpornografie heeft betrekking op zowel bevoegdheden van de federale overheid als van de gemeenschappen. Het facultatief protocol moet daarom aangenomen worden door de verschillende parlementen.

Op 5 oktober 2001 keurde de Vlaamse regering het jaarlijkse verslag (aan het Vlaams Parlement en de Kinderrechtencommissaris) over de implementatie

van het VN-verdrag inzake de rechten van het kind goed. De Vlaamse regering engageerde zich toen om het facultatief protocol bij prioriteit aanhangig te maken bij het Vlaams Parlement, teneinde te kunnen overgaan tot ratificatie (pagina 29 van het jaarverslag). De goedkeuringsprocedure werd voorbereid door de Vlaamse ministers bevoegd voor buitenlands beleid en voor welzijn. Vlaanderen bekwam als eerste overheid het gunstige advies van de Raad van State.

– Inhoud

De bedoeling van het facultatief protocol is kinderen een betere bescherming te bieden tegen kinderhandel, -prostitutie en -pornografie. In het protocol wordt omschreven wat daaronder concreet moet worden verstaan en welke passende juridische en bestuurlijke maatregelen moeten worden uitgevoerd door het land dat het facultatief protocol ratificeert.

De artikelen 1 tot 7 geven bevoegdheden aan van de federale overheid. De artikelen 8 en 9 betreffen de bevoegdheden van de gemeenschappen inzake bijstand aan personen.

Bij inwerkingtreding van het protocol, zullen de bepalingen met betrekking tot het algemeen welzijnswerk, bijzondere jeugdbijstand, Kind en Gezin, Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap, de Centra voor Leerlingenbegeleiding en de Centra voor Geestelijke Gezondheidszorg zo nodig verder ingevuld moeten worden overeenkomstig de bepalingen van het facultatief protocol.

Het gaat om reeds bestaande opdrachten van deze sectoren in uitvoering van het kinderrechtenverdrag en de betrokken decreten en besluiten. In het kader van de huidige bespreking van integrale jeugdhulpverlening zal zeker aandacht moeten worden besteed aan deze groep van kinderen.

Artikel 8 geeft een overzicht van de maatregelen die de staten moeten treffen om de rechten en belangen van kinderen tijdens alle fasen van strafrechtelijke procedures te beschermen. Artikel 8, punt 4, heeft het over opleiding en vorming, waarbij, gezien het specifieke karakter van de vraag, de indruk kan worden gewekt dat het eerder op beroepsopleidingen gericht is. Wat het onderwijs betreft, kan gewezen worden op de bestaande specialisaties inzake slachtofferbegeleiding in criminologie- en psychologieopleidingen.

Artikel 12 voorziet in de rapportage van de verdragsstaat twee jaar na de inwerkingtreding van het protocol. Nadien gebeurt de rapportage in het kader van de vijfjaarlijkse rapportage in toepassing van artikel 44 van het kinderrechtenverdrag. Op die wijze wordt het toezicht op de toepassing van het protocol geïntegreerd in het algemene toezicht door het Comité voor de Rechten van het Kind op de toepassing van het algemene kinderrechtenverdrag. Op Vlaams niveau zal de opvolging verzorgd worden door de Vlaamse minister die bevoegd is om de kinderrechten te coördineren.

II. Algemene bespreking

– *Laattijdige indiening bij het Vlaams Parlement*

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey betreurt dat het zo lang heeft geduurd vooraleer het ontwerp van decreet houdende instemming met het facultatief protocol ter behandeling is voorgelegd aan het Vlaams Parlement. Het facultatief protocol dateert immers al van 25 mei 2000. De Vlaamse regering heeft zich reeds in 2001 een eerste maal over het onderwerp gebogen, maar zich er slechts in 2002 definitief over uitgesproken. Ondertussen zijn er jammer genoeg weer ettelijke maanden verstreken, vooraleer het in het Vlaams Parlement kon worden besproken. Het valt te betreuren dat blijkbaar wordt afgestapt van de jarenlange traditie in Vlaanderen, in het Vlaams Parlement en de Vlaamse regering om in deze thematiek het voortouw te nemen.

– *Vertaling*

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey is van mening dat de Nederlandse vertaling van het protocol onduidelijk en soms zelfs onverstaanbaar is, wat haar inziens opgaat voor de meeste verdragen en protocollen. Ongeacht het feit dat het ambtelijk juridische taal betreft, pleit de spreker ervoor dat in dergelijke verdrags- en protocolteksten, die de Vlaamse Gemeenschap de opdracht geven om te sensibiliseren en te informeren, duidelijker teksten komen in een taal op mensenmaat.

– *Implementatie*

Aangezien het facultatief protocol een gemengd verdrag is, betreft het zowel bevoegdheden van de federale overheid als van de Vlaamse overheid. Met betrekking tot de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap, stelt mevrouw Trees Merckx-Van Goey dat ze toch verwacht of minstens gehoopt had dat, naast de intenties en enga-

gementen, toch ook de implementatie van het protocol in de zin van actieplannen, de te nemen maatregelen of decretale wijzigingen zouden zijn aan bod gekomen en toegelicht door de minister. De spreker veronderstelt dat er op het eerste zicht weliswaar niet erg veel decreetswijzigingen nodig lijken te zijn, maar ze herinnert zich nog een gelijkaardige reactie in het Vlaams Parlement naar aanleiding van de ratificatie van het VN-kinderrechtenverdrag, waar nadien bleek dat er nog heel wat concrete inspanningen moesten worden gedaan.

Het kindeffectrapport (KER), dat verplicht is toegevoegd in het aan het Vlaams Parlement voorgelegde ontwerp van decreet, geeft weliswaar reeds meer informatie dan de basistoelichting bij het ontwerp van decreet, maar de spreker blijft toch voor een groot gedeelte op haar honger. Het facultatief protocol heeft volgens het KER toch gevolgen op een aantal traditionele beleidsdomeinen, zoals gezondheid, welzijn, onderwijs en gezin. Mevrouw Merckx-Van Goey had graag meer concrete en ruimere informatie erin verwerkt gezien. Alhoewel ze geenszins de deskundigheid van de opsteller van het KER, de coördinator aanspreekpunten kinderrechten, in twijfel trekt, vindt ze het jammer dat er niets wordt vermeld over de mogelijke implementatie.

De spreker polst daarom ook bij minister Vogels naar de implementatie van het protocol, en dan vooral van de artikelen 8 en 9 van het facultatief protocol. Als antwoord, verwacht ze daarbij meer dan de klassieke gemeenplaatsen als de verwijzing naar de aandacht van de Vlaamse regering voor slachtoffers van misdrijven en voor de reïntegratie van daders en het passende onderwijssysteem, waarbij kinderrechten worden in acht genomen. Mevrouw Merckx-Van Goey hoopt dat meer gewicht zal worden gegeven aan de in artikel 12 van het facultatief protocol opgenomen verplichte verslaggeving. Verder hoopt ze dat er gepaste aandacht besteed zal worden aan het protocol in verband met de toewijzing van middelen in het kader van welzijn en preventie. Verder vraagt de spreker ook aan de minister, in haar hoedanigheid van coördinerend minister, bij de andere leden van de Vlaamse regering aandacht te vragen voor deze thematiek en te vragen naar hun concrete intenties en acties dienaangaande.

De spreker hoopt ter gelegenheid van de bespreking van het jaarverslag van de Vlaamse regering en het jaarverslag van de Kinderrechtencommissaris, dat in de Commissie voor Welzijn wordt besproken, te kunnen vernemen welke concrete maatregelen de Vlaamse administraties en de

VOI's in het vooruitzicht stellen ter uitvoering van het protocol.

– *Adviezen*

Verder vraagt mevrouw Merckx-Van Goey zich af waarom het advies van de Jeugdraad voor de Vlaamse Gemeenschap en van de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR), waarnaar wordt verwezen in het KER, niet bij het ontwerpdecreet zijn toegevoegd. Ze wenst dan ook de teneur van deze adviezen te vernemen en de eventuele opmerkingen en suggesties.

– *Persoonlijke levenssfeer en identiteit van de kindslachtoffers*

De heer *Frans Ramon* stelt dat het zeer betreurenswaardig is dat in het begin van de eenentwintigste eeuw dergelijke verschrikkelijke wanpraktijken als kinderhandel, -prostitutie en -pornografie nog bestaan en dat er bijgevolg nog nood is aan dergelijk protocol. Jammer genoeg is misbruik van kinderen een mondiaal probleem. Er is dan ook nog veel werk voor de boeg. De bescherming van kinderen en van hun persoonlijke levenssfeer is zeer belangrijk.

De bepaling van artikel 8, punt 1 – e, is trouwens zwak geformuleerd (“indien nodig de persoonlijke levenssfeer en identiteit van kinderslachtoffers te beschermen”), in die zin dat zonder meer de persoonlijke levenssfeer en identiteit moeten worden beschermd.

– *Internationale samenwerking*

Niet alleen de bepalingen van de artikelen 8 en 9 zijn belangrijk, maar ook artikel 10 inzake internationale samenwerking is een belangrijke opdracht. De spreker denkt daarbij onder meer aan armoedebestrijding op internationaal vlak.

III. Repliek van de minister

Het advies van de VLOR was kort en positief en heeft geen bijkomende suggesties opgeleverd. De minister zal het advies aan de spreker bezorgen.

Verder repliceert de minister dat de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden niet echt de juiste plaats is om dieper in te gaan op de inhoudelijke aspecten en de concrete invulling van het facultatief protocol. De bespreking van de te nemen engagementen hoort volgens de minister gevoerd te worden in de bevoegde Commissies

voor Welzijn en voor Onderwijs van het Vlaams Parlement. De beste garantie is het feit dat jaarlijks een rapport wordt opgesteld en voorgelegd aan het Vlaams Parlement inzake de stand van zaken met betrekking tot kinderrechten en de uitvoering van het VN-verdrag inzake kinderrechten.

IV. Stemmingen

IV.1. Artikelsgewijze stemming

Artikel 1

Ter stemming gelegd wordt het eerste artikel van het ontwerp van decreet eenparig aangenomen met 11 stemmen.

Artikel 2

Ter stemming gelegd wordt het tweede artikel van het ontwerp van decreet aangenomen bij unanimititeit van 11 stemmen.

IV.2. Stemming over het geheel

In zijn geheel ter stemming gelegd, wordt het ontwerp van decreet houdende instemming met het facultatief protocol inzake de verkoop van kinderen, kinderprostitutie en kinderpornografie bij het verdrag inzake de rechten van het kind, opgemaakt in New York op 25 mei 2000, eenparig aangenomen met 11 stemmen.

De verslaggever,

De waarnemend voorzitter,

Frans RAMON

Johan WEYTS